

Naši dopisi.

Iz Ljubljane. (Iz mestnega občinskega zbora ljubljanskega). V seji mestnega zbora dne 30. grudnia 1890 je občinski svetovalec Prosenec stavil nujni predlog, naj se mestnemu magistratu naroči, da pri šolskih oblastvih dela na to, da bi se v ljubljanskih ljudskih šolah v zimskem času v prvem in drugem razredu dopoldanski pouk pričel na mesto ob 8. šele ob 9. uri. Ta predlog se je sprejel.

Jednaki predlogi so se že tudi stavili na Dunaji, a učiteljska društva so se z ozirom na določeno število tedenskih učenih ur izrekla proti taki preuredbi. Kaj pa pri nas v Ljubljani? Hudo je v istini šest- in sedemletnim otrokom v mrazu tako zgodaj z doma hoditi in izvesti bi se že dalo to preuredbo. Vprašanje je le, ali bi bilo to za dom in za šolo ugodno. Ako pregledamo šolske zapisnike, razvidimo, da je (osebito na javnih šolah) med otroci obrtni in delavski stan ogromno bolj zastopan, kakor imoviti in posestni stan. Delavec, delavka in obrtnik mora večino ob 7. uri že pri delu biti. Zajutrek se za vso družino skupno skuha in roditelji so veseli, da gredo otroci poprej z doma, ker v mnogih slučajih nimajo nikogar, komur bi jih v varstvo izročili; to se vidi tudi iz tega, da taki otroci zjutraj najprvi dohajajo v šolo. V teh družinah tudi zjutraj stanovanje ni zakurjeno in kako so otroci veseli, da prej pridejo v zakurjeno šolsko sobo. Tako se godi večini šolskih otrok. Kako pa bi bilo, ako bi se pričetek pouka presel na 9. uro. Zmrzovali bodo doma in kdo jih bode nadziral, ako so roditelji izven hiše, v tovarni in drugod pri svojem delu? Ob 9. uri bodo še bolj premrazeni pribajali v šolo in bodo za pouk še manj sposobni.

Ker so pa otroci v družinah različne starosti, morali bodo starejši ob 8. uri, mlajši pa, ki obiskujejo prvi ali drugi razred, jedno uro poznejše v šolo odhajati. Starejši navadno na poti v šolo pazijo na mlajše, potem bodo pa sami sebi prepuščeni, ker jih roditelji nimajo časa spremljati, zajutrek pa se bode dvakrat kahal. V šolskem poslopju bi nikdar ne bilo reda in potrebnega miru, ker bi otroci dohajali od $\frac{1}{2}$ 8. do 9. ure. Iz tega se vidi, da bi taka preuredba motila red v šoli, še bolj pa domu. Pri otrocih premožnejših roditeljev, kateri so v veliki manjšini, je stvar seveda drugačna, vendar bi se tudi tu motil hišni red. Sicer so pa v Ljubljani šolska poslopja po mestu že tako zastopljena, da mestni otroci nimajo predaleč v šolo. Na Dunaji in v drugih večjih mestih je to razmerje drugačno. V obče pa se mora mladino tudi utrditi, ako nam je kaj mar za čvrst in neomehkužen naraščaj. Ravno sedaj ima vsakdo priliko opazovati, koliko otrok, osebito premožnejšega stanu, ki še v šolsko dobo niso stopili, z drskalicami pod ramo bodi na drsališča ter tam — tudi v mrazu — prebije po dve do tri ure. Prav

tako! Če se tam ne prehlade, zakaj bi se ravno na poti v šolo. To pot morajo sicer otroci zjutraj primeroma zgodaj prehoditi, ali za to potrebujejo največ $\frac{1}{4}$ ure.

Ako smo torej iz navedenih vzrokov za status quo ante, ne nadejamo se očitanja, da se s tem morebiti ogrevamo za izpostavljanje na Tajget.

A. Ž.

Iz Planine. Jeden največjih vzrokov nerednega šolskega obiskovanja v zimskem času pri nas na deželi je gotovo veliko pomankanje obleke in obuvala. Večkrat se pripeti, da nosijo roditelji in otroci po potrebi in okolnosti po jedno in isto kamizolo, ali po jedne in iste čevlje. Da v tacih žalostnih razmerah v hudem zimskem mrazu otroci šolo neopravičeno — opravičeno zanemarjajo, ume se samo ob sebi. Srečni se smejo torej šteti tisti kraji, kjer se nabajajo usmiljena srca, koja leto za letom ubogim otrokom najpotrebnejšo obleko preskrbe in tako k splošni omiki naroda in šolskemu napredku mnogo pripomorejo.

Med take srečne kraje se sme po vsi pravici šteti trg in ves šolski okoliš planinski. Tu se razdeli po blagi knežji rodbini Windischgrätzovi vsako leto pred božičnimi prazniki med siromašno šolsko mladež obilo zimske obleke in drugih daril. Tak srečen dan je bil za naše ubožčke dan 23. grudnia 1890 l., kajti ta dan se je zbralo zopet okolo bogato obloženega božičnega drevesca 45 šolskih otrok, katerih vsak je dobil potrebno oblačilce, polne žepe jabolk in pa veliko belo struco, koja je izvestno nadomestovala marsikomu v praznikih običajni božični poprtnik.

Dal Bog tudi v prihodnje našim in drugim šolskim siromakom obilo tacih ali vsaj tem podobnih dobrotnikov! —k.

Št. Jurij pri Izlakah. Po leti nas vabi krasna narava na prsto in vsak se rad malo sprehodi po končanem delu, da se mu glava razvedri in da se oddahne od težavnega posla. Sedaj pa nas hudi mraz, slaba pot in kratek dan zadržujejo doma; najbolj nam ugaja peč; sprehod nam ne more biti v razvedrilo, v to nam mora služiti kaj drugega. Meni je okrajšalo večer pregledovanje imenika učiteljskega osobja v „Popotnikovem koledarju“. Kako je to mogoče, pokazal bodem v naslednjem.

Marsikaj pomenljivega sem našel med imeni, tolažljivega in užaljšajočega; različne misli so se mi vzbujale v glavi prebirajoč imenik. Zavest, da je naš stan imeniten, utrdila se je še bolj v meni; učitelji nismo zadnji, ni se nam sramovati našega stanu, saj se še *Car* ne sramuje biti učitelj, tudi *Kaiser* ne, kar ni nič manj, kakor *car*. Med nami je *Kralj* in *Kraljič*, kateri seveda ne bode nikdar kralj postal, *Herzog*, da, še celo *Šah* (perzijski?) in *De Re*, kar je — mislim — tudi kos vladarja. Razven teh imamo še druge visoke osebe. Če je *Car*, *Kaiser* in *Kralj*,

mora biti tudi *Kancler*, *Capietano* in *Hauptmann*; ravno tako ne sme manjkati uradnikov, zato so tu *Rath*, *Richter* in *Notar* — sami Nemci; svetnika, sodnika in bilježnika nisem našel. Da pa ne bodedo tako brezumni, sprejel se je med učiteljstvo tudi *Župnik* in se mu dodal v postrežbo cerkovnik *Mesner*.

Stari očak *Noe* poučuje sedaj mladino in slavni Rimljan *Cicero* ubija tam nekje na Primorskem paglavcem abecedo v glavo. Steber države, *Orač*, *Kmet* in — čemur se ni čuditi — *Bauer*, da, še več — *Hofbauer* je med nami. Ravno tako dobro je zastopan tudi rokodelski stan. Skoraj vsi rokodelci slovenski in nemški so učitelji: *Kovač*, *Lončar*, *Kopitar*, *Korbar*, *Košar*, *Pečar*, *Zidar*, *Žagar*, *Kuhar*, *Ribič* in *Tičar*; *Schneider*, *Schuster*, *Tischler*, *Schreiner*, *Schmied*, *Weber*, *Gärtner*, *Glaser*, *Hufschmied*, *Müller* in *Fischer*. Izmed drugih stanov so še *Konjar*, *Kozjak*, *Logar*, *Strelec*, *Jager* (ta ni Nmec ne Slovenec), *Schreiber* in *Schulmann* — torej dvakrat *Schulmann*, kar je zelo častno zanj.

Godec, *Geiger*, *Pfeiffer* in *Singer* skrbе nam dovolj za godbo in petje — kaj hočemo še več.

Učitelji so iz različnih krajev, dežel in narodnosti. *Ipavec*, *Pettauer*, *Kraševec*, *Kranjec*, *Korošec*, *Kočevar*, *Hrvat*, *Čeh* ali pa *Böhm*, kakor hočete — *Lah*, *Unger*, *Rus* in celo *Turk* so učitelji.

Da se ne bode reklo, da sem pristranski, ker naštevam samo visoke dostojanstvenike in druge stanovce, bodem odkritosrčno povedal, da sem našel med učiteljstvom tudi zverine. V imeniku je kosmatinec *Medved* in *Medveček*, kateri tudi nikdar medved postal ne bode, *Volk* in njegov nemški brat *Wolf*, *Lisjak*, *Jazbec*, *Jelen* in *Košuta*, *Zajec* in *Povh* (Pouh). Med ptičje je najmogočnejši *Orel*, strah drugim manjšim pticem kakor *Golobu*, *Jerebu*, *Cerarju*, *Čičeku*, *Kalinu*, *Drozgu*, *Kasu*, *Škerjancu* in *Škorjancu* in *Vodubu*. Če se slovenskega Orla boje tudi nemški *Kronabethvogel*, *Strauss*, *Schwann* in *Pfau* ne vem; tem je za strah najbržji nemški *Falk*. Domačih živalij je malo, o nekaterih se še ne ve, katere vrste so, kakor *Belec*, *Sivec*, *Sivka*. Nemci so bolj natanko določeni *Bock*, *Wid(d)er*, *Ross*. Od domače perutnine imamo samo *Kapuna*, kar ni ravno tako slabo. Od drugih živalij naj omenim še *Murna*, *Pajka* pa *Kušarja*.

Iz botanike imamo tudi nekaj zastopnikov. Največji med njimi je *Hrast*, potent *Gaber* in manjši od tega *Gabršček*, *Lesnika*, *Lešnik* (Lösschnigg — krasno!). *Lorber*, *Bezeg* (Bezek), *Janež*, *Hren*, *Bobek*, *Grah* in *Grahek* — kakor vidite vedno manjši — in slednjič *Moos*. — Cvetlic pa med učiteljstvom zelo pogrešamo; imamo le dve in še te dve ste — moškega spola t. j. *Mal* in *Nagl*.

Iz matematike našel sem le malo. V imeniku je samo *Šest*, in ta narobe obrnen ter ponemčen — *Neuner*, pa *Trinajstič*. Sama majhna števila; učitelji pač nismo navajani z velikimi računjati.

Spoznavši imenitnost našega stanu, pridružile so se nam vasi, trgi, mesta, hribi in reke, da nam po-

magajo vzgojevati mladino. Na Gorenjskem poučuje vsa vas *Ihan*, drugod vas *Hrastnik*, *Tržič*, *Carrara* in vsa *Parma*. Mogočni *Javornik* se trudi s poučevanjem in stari *Jordan* prilezel je med nas, da uživa učiteljski kruh. *Megla* in *Mrak* sta se vlegla na učiteljstvo — zore nisem našel! — Pri nas vleče sedaj *Krivec* sedaj *Jug* ali *Sever*, za tem pride *Piš* potem *Regen* in slednjič celo *Sturm*.

Nekaterim učiteljem je zmanjkalo priimkov ter imajo krstna imena za priimek. Taki so: *Aleš*, *Bernard*, *Marko*, *Rudolf*, *Francelj*, *Jurko*, *Simon*, *Leopold*, *Moric*, *Lukas*, *Albrecht*, *Fridrich* in *Friedrich*, *Fric* in *Fritz*, *Hanns*, *Hermann*, *Ludwig*, *Oswald*, *Bartel* in *Bartelmä*. Razven teh je med učiteljstvom še mnogo rečlj in ropotije: *Czek*, *Cvirn*, *Čok*, *Čop* in *Čopi*, *Čuden*, *Dimnik*, *Gobeč*, *Iskra*, *Kašča*, *Kvas*, *Skala*, *Šetina*, *Sluga*, *Kst*, *Gold*, *Dose*, *Kette* itd. itd.

Kompost, če prav velike važnosti, vender ni v šoli na pravem mestu. Ravno tako bi jaz, če bi mogel, tudi *Scharlach* vohod v šolo prepovedal.

Nobeden stan ni brez madeža in tudi učiteljski ne. Imamo v svoji sredi namreč tudi *Divjaka*, *Fukina* in celo *Rabarja*, *Skazo*, *Flucherja* in *Kimavca*.

Častno za nas je, da imamo *Modrijana*, *Trpina* (kar je vsak učitelj), da je učitelj *Moder*, *Pokorn*, da še celo *Pour* (po uri) deluje na pisateljskem polji. Častno je, da nisem našel v imeniku vinopivca, pač pa *Vodopivca* in ne „ravša“ ampak samo *Rauschlja* čuditi se tudi ni, da je jeden *Dolšan*, drugi pa bolj po domače *Dovžan*, saj je *Sila* med nami. Upati pa smemo, da bode *Fortuna* nam mila in našemu stanu zvesta, da ne bode v imeniku samo jeden *Bogatec*, jeden *Reich*, da ne bode samo jeden *Vesel* in le jedna *Fröhlich*, da bode naš *Vrč* poln, da bode stala naša *Vreča* *Aufrecht*, da bode mogoče našim otrokom dajati *Masten Močnik* in *Štrukelj*, da si bode mogel učitelj sebi in svojim privoščiti tu in tam *Pečenko* in kozarec *Terana*, kupiti si za zimo *Kožuh* ali vsaj *Star Montel*, da si bode zagotovil *Long Leben*, da bode vsak učitelj postal *Starec*, ter da bode dobil njegov *Dedič* po smrti njegovi kak *Kreuzer*. Olajšajte nam naš *Velki Jarm*, kajti naš *Križ* ni *Majhen*. Ne pošiljajte nas z našimi peticijami in prošnjami vedno po *Aprile!*

Take in jednake misli vzbujalo mi je pregledovanje imenika učiteljskega osovja v „Popotnikovem koledarju“. Podajam jih tu častitim tovaršem in tovaršicam z željo, da bi bralcem okrajšale dolgi zimski večer in proseč odpuscanja tiste, katerih imena sem se drznil vplesti v ta spis. Slabega s tem spisom nisem nameraval, tudi žaliti ne nobenega, ker sem prepričan, da je vsak učitelj bodi si *Gross* ali *Klein*, *Schwarz* ali *Weiss*, pravi narodni *Likar*.

Primskovo pri Kranji. (Ustanovitve nove šole). V 5. dan t. m. se je praznoval pričetek nove šole s sv. mašo, katero je daroval preč. g. Anton Mežnarec, dekan kranjski, ob navzočnosti g. okrajnega glavarja dr. M. Gstettenhoferja, šolske mladež in obilo pobožnega ljudstva. Po sv. maši smo

se podali v šolsko sobo, kjer g. dekan v lepem nagovoru razloži otrokom in roditeljem pomen tega dne in njih dolžnosti, predstavi g. okrajnega glavarja in g. učitelja ter sklene s trikratnim žvioklicem na presvetlega cesarja Franciška Jožefa I.

G. okrajni glavar zahvali na to g. dekana v imeni okrajnega šolskega sveta za trud in požrtvovalnost, ki jo je imel z ustanovitvijo te šole, g. učitelj pa v imeni otrok in roditeljev. S tem je bila slavnost končana.

V to šolo so vsolani otroci iz vasij Čirtiče, Gorenje, Huje, Klanec, Primskovo in Rupa. Otroci so pohajali do letošnje jeseni štirirazrednico v Kranji, vendar uspeh vsled zanikarnega obiskovanja in prenapolnjenja šolskih prostorov ni bil najboljši. Dolgo se je ogibalo, kako odpomoči tem nedostatkom, posebno, ker so Kranjci sami imeli nek čuden predsodek o otrocih iz okolice češ, oni pobujšajo nam še naše otroke. V koliko je bil opravičen, ne znam, pač pa, da je bila že skrajna potreba ustanoviti za okolico posebno šolo, kajti za šolo godnih otrok je 190, tako, da jednorazrednica ne bode več zadostovala. Gotovo bi bilo ostalo še dolgo vse pri starem, da se ni lotil dela g. dekan. Preskrbel je v prvo prostor v župnišči v Primskovem, da se zgradi novo poslopje. Res je šolska soba v razmerji z učenci veliko premajhna in

prenizka, ker pride na vsacega učenca le 0,8 m³ prostora, postavno bi ga moralo priti 3,8—4,5 m³, pa je učiteljevo stanovanje tako prijetno, kakor le malokatero gospodov tovarišev.

Da se je šola primeroma v tako kratkem času ustanovila, zahvaliti imamo g. dekana, kateri se v dosego svojega namena ni ustrašil ne truda ne stroškov ter s tem pokazal vročo ljubezen do našega šolstva. Krajni šolski svet v Primskovem pa je ponosen, da sme za blagor naroda tako unetega gospoda imenovati svojim predsednikom. —r.

Od Zile. (Učitelj počeščen). Dne 7. grudnia 1890. l. je izrekel v posebni seji naš krajni šolski svet g. učitelju Fr. Ellerju najtoplejšo zahvalo za njegovo vestno in uspešno delovanje skozi dolgih petindvajset let na ziljski šoli ter mu izročil v spomin na to petindvajsetletnico prav lepo zahvalno pismo. G. Eller je to počeščenje tudi zaslužil, kajti on ni le izvrsten učitelj in vzgojitelj izročene mu mladine, ampak on dobro vpliva s svojo vzorno značajnostjo in lepim vedenjem tudi zunaj šole; zlasti pa si je g. Eller pridobil velike zasluge za našo občino kot pravi prijatelj kmetijskega stanu, kateremu pri vsaki priložnosti rad pomaga, bodi si z besedo, bodi si z dejanjem. Slava in hvala mu! Bog ga ohrani še mnoga leta ter nam daj še več tako vzornih učiteljev!

Društveni vestnik.

Iz Ljubljane. Občni zbor „Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“.

Dne 29. grudnia 1890. l. se je vršil občni zbor „Slovenskega učiteljskega društva“ v mestni dvorani ljubljanski ob navzočnosti do 50 gospodičin učiteljic in gospodov učiteljev.

Društveni predsednik g. Andrej Ž u m e r pozdravil je zbor še sledečimi iskrenimi besedami: Slavni zbor! Kot predsednik „Slovenskega učiteljskega društva“ imam čast vse došle društvenike presrečno pozdraviti. S tako mnogobrojnim pohodom s'e dokazali, da se zanimete za društveno delovanje in veste ceniti združeno postopanje. Veseliti nas mora tudi, da vidimo med saboj tudi več gospodičin koleginj. Pozdravljam tudi gospoda tovariša A. L u z n i k a, ki se ni ustrašil dolgega pota preko Krasa k nam, da nam razkaže svoj izum. O društvenem delovanju izza zadnjega občnega zbora bode obsirnejše poročal g. tajnik, jaz naj omenim samo važnejše točke. Kakor za vso širno Avstrijo, tako je bil tudi za naše društvo vesel dogodek poroka Nj. cesarske visokosti gospe nadvojvodinje Marije Valerije, ter se je tem povodom poklonila posebna deputacija gosp. deželnemu predsedniku. Drug vesel dogodek je obradostil tudi naše društvo, namreč desetletnica našega priljubljenega deželnega predsednika barona Andreja Winklerja,

ki prav po očetovski skrbi za blaginjo dežele sploh in je še poseben prijatelj in podpiratelj šolstva in učiteljstva. Kot tretji važnejši dogodek v našem društvu naj omenim, da je v teku tega društvenega leta ustanovitelj „Učit. Tovariša“, gospod ravnatelj Andrej Praprotnik po skoraj 30letnem uredovanju ponudil svoj list društvu, katero ga je radostno sprejelo in ima torej od te dobe svoje glasilo. — Glede delokroga društvenega naj omenim, da se je v zadnjem času ta nekoliko skrčil, ker se povsod snujejo okrajna učiteljska društva, kar je gotovo dobro znamenje za napredek in zavednost učiteljstva. Vendar pa naše društvo ostane to, kar je bilo ter se pri svojem delovanju ozira na težnje slovenskega učiteljstva sploh, ker ima društvenike razven Ljubljane po vsi deželi in tudi zunaj dežele. Na podstavi obstoječih zakonov je društvo delovalo in hoče še delovati v jedinstvi z vsemi faktorji, ki so z vzgojo in s šolstvom v dotiki, v korist narodu, šolstvu in učiteljstvu. To jovično in eminentno lojalno stališče hoče društvo pri svojem delovanju zavzimat in z združenimi močmi delovati po geslu najvišjega pokrovitelja šolstva, presvetlega cesarja Franciška Jožefa, kateremu ključem trikrat slava!

O društvenem delovanju je poročal društveni tajnik g. Ivan Krulc sledeče: Dragi tovariši! V obče

se podali v šolsko sobo, kjer g. dekan v lepem nagovoru razloži otrokom in roditeljem pomen tega dne in njih dolžnosti, predstavi g. okrajnega glavarja in g. učitelja ter sklene s trikratnim žvioklicem na presvetlega cesarja Franciška Jožefa I.

G. okrajni glavar zahvali na to g. dekana v imeni okrajnega šolskega sveta za trud in požrtvovalnost, ki jo je imel z ustanovitvijo te šole, g. učitelj pa v imeni otrok in roditeljev. S tem je bila slavnost končana.

V to šolo so vsolani otroci iz vasij Čirtiče, Gorenje, Huje, Klanec, Primskovo in Rupa. Otroci so pohajali do letošnje jeseni štirirazrednico v Kranji, vendar uspeh vsled zanikarnega obiskovanja in prenapolnjenja šolskih prostorov ni bil najboljši. Dolgo se je ogibalo, kako odpomoči tem nedostatkom, posebno, ker so Kranjci sami imeli nek čuden predsodek o otrocih iz okolice češ, oni pobujšajo nam še naše otroke. V koliko je bil opravičen, ne znam, pač pa, da je bila že skrajna potreba ustanoviti za okolico posebno šolo, kajti za šolo godnih otrok je 190, tako, da jednorazrednica ne bode več zadostovala. Gotovo bi bilo ostalo še dolgo vse pri starem, da se ni lotil dela g. dekan. Preskrbel je v prvo prostor v župnišči v Primskovem, da se zgradi novo poslopje. Res je šolska soba v razmerji z učenci veliko premajhna in

prenizka, ker pride na vsacega učenca le 0,8 m³ prostora, postavno bi ga moralo priti 3,8—4,5 m³, pa je učiteljevo stanovanje tako prijetno, kakor le malokatero gospodov tovarišev.

Da se je šola primeroma v tako kratkem času ustanovila, zahvaliti imamo g. dekana, kateri se v dosego svojega namena ni ustrašil ne truda ne stroškov ter s tem pokazal vročo ljubezen do našega šolstva. Krajni šolski svet v Primskovem pa je ponosen, da sme za blagor naroda tako unetega gospoda imenovati svojim predsednikom. —r.

Od Zile. (Učitelj počeščen). Dne 7. grudnia 1890. l. je izrekel v posebni seji naš krajni šolski svet g. učitelju Fr. Ellerju najtoplejšo zahvalo za njegovo vestno in uspešno delovanje skozi dolgih petindvajset let na ziljski šoli ter mu izročil v spomin na to petindvajsetletnico prav lepo zahvalno pismo. G. Eller je to počeščenje tudi zaslužil, kajti on ni le izvrsten učitelj in vzgojitelj izročene mu mladine, ampak on dobro vpliva s svojo vzorno značajnostjo in lepim vedenjem tudi zunaj šole; zlasti pa si je g. Eller pridobil velike zasluge za našo občino kot pravi prijatelj kmetijskega stanu, kateremu pri vsaki priložnosti rad pomaga, bodi si z besedo, bodi si z dejanjem. Slava in hvala mu! Bog ga ohrani še mnoga leta ter nam daj še več tako vzornih učiteljev!

Društveni vestnik.

Iz Ljubljane. Občni zbor „Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“.

Dne 29. grudnia 1890. l. se je vršil občni zbor „Slovenskega učiteljskega društva“ v mestni dvorani ljubljanski ob navzočnosti do 50 gospodičin učiteljic in gospodov učiteljev.

Društveni predsednik g. Andrej Ž u m e r pozdravil je zbor še sledečimi iskrenimi besedami: Slavni zbor! Kot predsednik „Slovenskega učiteljskega društva“ imam čast vse došle društvenike presrečno pozdraviti. S tako mnogobrojnim pohodom s'e dokazali, da se zanimате za društveno delovanje in veste ceniti združeno postopanje. Veseliti nas mora tudi, da vidimo med saboj tudi več gospodičin koleginj. Pozdravljam tudi gospoda tovariša A. L u z n i k a, ki se ni ustrašil dolgega pota preko Krasa k nam, da nam razkaže svoj izum. O društvenem delovanju izza zadnjega občnega zbora bode obsirnejše poročal g. tajnik, jaz naj omenim samo važnejše točke. Kakor za vso širno Avstrijo, tako je bil tudi za naše društvo vesel dogodek poroka Nj. cesarske visokosti gospe nadvojvodinje Marije Valerije, ter se je tem povodom poklonila posebna deputacija gosp. deželnemu predsedniku. Drug vesel dogodek je obradostil tudi naše društvo, namreč desetletnica našega priljubljenega deželnega predsednika barona Andreja Winklerja,

ki prav po očetovski skrbi za blaginjo dežele sploh in je še poseben prijatelj in podpiratelj šolstva in učiteljstva. Kot tretji važnejši dogodek v našem društvu naj omenim, da je v teku tega društvenega leta ustanovitelj „Učit. Tovariša“, gospod ravnatelj Andrej Praprotnik po skoraj 30letnem uredovanju ponudil svoj list društvu, katero ga je radostno sprejelo in ima torej od te dobe svoje glasilo. — Glede delokroga društvenega naj omenim, da se je v zadnjem času ta nekoliko skrčil, ker se povsod snujejo okrajna učiteljska društva, kar je gotovo dobro znamenje za napredek in zavednost učiteljstva. Vendar pa naše društvo ostane to, kar je bilo ter se pri svojem delovanju ozira na težnje slovenskega učiteljstva sploh, ker ima društvenike razven Ljubljane po vsi deželi in tudi zunaj dežele. Na podstavi obstoječih zakonov je društvo delovalo in hoče še delovati v jedinstvi z vsemi faktorji, ki so z vzgojo in s šolstvom v dotiki, v korist narodu, šolstvu in učiteljstvu. To jovičajno in eminentno lojalno stališče hoče društvo pri svojem delovanju zavzimat in z združenimi močmi delovati po geslu najvišjega pokrovitelja šolstva, presvetlega cesarja Franciška Jožefa, kateremu ključem trikrat slava!

O društvenem delovanju je poročal društveni tajnik g. Ivan Krulc sledeče: Dragi tovariši! V občē

Vam je že naš društveni predsednik razjasnil, kako si je v lanskem občnem zboru voljeni odbor prizadeval rešiti stavljeno si zadačo: „duševno podpirati slovensko ljudsko šolstvo“. Natančneje Vam pa hočem jaz poročati o odborovem delovanju v preteklem društvenem letu.

Dne 3. vinotoka lanskega leta voljeni odborniki so se v prvi odborovi seji tako-le konstituirali: Andrej Žumer, predsednik; Francišek Govekar, podpredsednik; Ivan Krulec, tajnik; Ivan Tomšič, blagajnik; Francišek Kokalj, knjižničar; Francišek Bahovec, Jakob Furlan, Andrej Praprotnik, Anton Razinger odborniki. Takoj po odborovi ustanovitvi naznanilo se je odboru, da namerava visoki deželni zbor v takratnem zasedanju skleniti zakon, s katerim naj bi se uredile in zboljšale učiteljske plače na Kranjskem. Visoki deželni šolski svet je vročil svojo predlogo o tej stvari deželnemu zboru, katero bi kranjsko učiteljstvo z radostjo pozdravilo, ako bi bila po visokem deželnem zboru vsprejeta. Zato je sklenil naš odbor, storiti potrebne korake, da se sprejme omenjena predloga in razven tega se vložiti visokemu deželnemu zboru po g. deželnem poslancu F. Stegnarju peticijo, s katero bi opozorili gg. deželne poslance na nekatere nedostatke v uredbi naših plač. Ker vam je ta peticija znana iz društvenega glasila 22. številke lanskega leta, vam posameznih točk ne bom navajal. Po visokem deželnem zboru sklenjeni zakon pa ni dobil Najvišjega potrjenja in trebalo je zakon v letošnjem zasedanju še jedenkrat pretresavati in kakor znano stopi z letom 1891. v veljavo ali žal, da dobrot tega zakona niso deležni tudi prihodnji mestni učitelji ljubljanski inčasno nastavljeni učitelji po deželi. Vender moramo hvaležno priznati, da se je z novim zakonom kolikor toliko pripomoglo k zbolšanju dosedanjšega slabega gmotnega stanja učiteljskega osebja po Kranjskem. Da se je pa veliki večini učiteljstva ustreglo s tem zakonom, je pripomogel visoki deželni zbor posebno pa za gmotno korist učiteljstva vneti gg. poslanci Višnikar, Šuklje in Hribar, katerim naj bode izrečena tu najiskrenejša zahvala. Uprav ob tej priliki sino najbolj čutili, kako živo bi trebalo „Slovensko učiteljsko društvo“ svojega glasila, v katerem bi se potegovalo za stanovsko korist svojih p. n. udov. Ali glejte! Mnozozasluzni starosta učiteljev in vrli urednik „Učiteljskega Tovariša“ g. ravnatelj Praprotnik h kratu ponudi svoj list „Slovenskemu učiteljskemu društvu“ naznanivši odboru svoj trdni sklep, radi bolehnosti in starosti popustiti uredništvo tega lista začetkom 1890. l. Ob jednom izjavi, da zmatra za svojo dolžnost, prepustiti ga našemu društvu, kateremu je bil kakor „Učit. Tov.“ ustanovnik in marljiv pospeševatelj ves čas njegovega obstanka. Odbor ga zahvali na zaupanju in vsprejme z radostjo to ponudbo. Ob jednom se izreče iskrena zahvala odstopivšemu uredniku „Učiteljskega Tovariša“ g. ravnatelju Praprotniku za

radovoljno sprejemanje in priobčevanje vseh zadev, tičočih se „Slovenskega učiteljskega društva“.

Že v prihodnji seji dne 11. grudna 1889. l. se je poročalo o vseh pogajanjih z solastnico „Tovariševo“ g. Miličevu, katere zmatra odbor kot dovolj ugodne. S tem si je naše društvo izvolilo „Učiteljskega Tovariša“ svojim glasilom. Volil se je redakcijski odbor, kateremu sta duši v redakciji g. urednik in začasni lastnik g. Andrej Žumer, v administraciji g. Francišek Kokalj.*) Gospoda, kdor vé, koliko opravila je z izdavanjem lista, ta vé ceniti delovanje teh mož. Kakor vedno, tako se je izkazal tudi o tej priliki okrajni šolski nadzornik g. profesor Francišek Levec pravega prijatelja ljudskih učiteljev. V znak hvaležnosti do teh gospodov kličem Slava! — Vas pa, dragi tovariši, uljudno pozovem, da se odkrito oklenete našega glasila in mu v obilnem številu pristopate kot sotrudniki ali podporniki — od tega bode odvisna tudi njega kakovost.

Razven tega bilo je naše društvo z raznimi drugimi društvi v dotiki.

„Zvezi slovenskih učiteljskih društev“ je poročalo društvo o svojem društvenem stanju in k nje občnemu zboru v Celji poslalo sledeče delegate gg.: Adlešič, Armič, Bezljaj, Furlan, Gabršek, Kokalj, Ravnikar.

„Družba Sv. Cirila in Metoda“ nam je uposlala okrožnico za nabiranje doneskov v svrhu družbine knjižnice za slovensko mladino.

„Matica Slovenska“ je podarila društvu iz svoje zaloge nekaj knjig za društveno knjižnico. Hvala jej! Akademično društvo „Slovenija“ slaveče nepozabnega vzornega pisatelja Franciška Erjavca je prejel brzoglavni pozdrav.

Društveni odbor je poslal deputacijo blagorodnemu g. deželnemu predsedniku baronu Andreju Winklerju povodom njegove desetletnice z iskrenimi čestitkami. Ob reguliranju učiteljskih plač ga je prosila deputacija njegove merodajne podpore.

Društveni odposlanci so izročili v zadnjem občnem zboru voljenemu častnemu članu g. Antonu Nedvêdu častno diplomo, katero je radostno sprejel in obljubil delovati v prid društva.

Za zasedanja deželnega zbora kranjskega vprašali so odbor nekateri gg. deželni poslanci, ako jim prepušči društvene prostore v posvetovanje zadev tičočih se deželnega zbora. Odbor se je radostno odzval tej prošnji — ne tako pa hišnik grof Blagaj — kateri je odločno protestoval proti temu odborovem ukrepu — a odbor mu je odgovoril z odpovedbo stanovanja.

Dalje je bilo društvo v dotiki z odborom za priditev slavnostnega večera na čast slovenskim poslancem o njih sestanku v Ljubljani. Na njegovo prijazno vabilo odposlal je odbor dva gg. tovariša,

*) Gospod tajnik je pozabil imenovati samega sebe, kajti on je bil vse leto marljiv sodelovalec in je imel s korekturo lista dosti posla, za katero delo mu presrečna zahvala. Uredn.

katera sta zastopala naše društvo pri omenjenem slavnostnem večeru.

Najtežje mi je pač poročati o izgubi nekaterih vrlih družstvenikov, v prvi vrsti o prerani smrti Frančiška Govekarja, nadučitelja v Šiški, podpredsednika našemu društvu itd., katerega plodonosno delovanje je itak popisalo spretno pero v našem glasilu. Društvo mu je položilo na krsto venec s trakom in odbor se je udeležil in corpore njegovega pogreba. Dalje je izgubilo društvo gospo Ernestino Pribil-Kernovo, učiteljico na mestni dekliški šoli v Ljubljani, katera se je odlikovala s svojim ljubeznjivim uprav kolegijskim ravnanjem in pa L. Arkota, učitelja v Sodražici. Blag jim spomin!

Temu poročilu pridam še nekaj statističnih podatkov. Društvo je štel v preteklem letu 1 častnega člana, 65 pravih, 2 podporna člana. Vse društveno delovanje sklepalo se je v 7 sejah ali pa sta manj važne stvari reševala društveni predsednik in tajnik.

Svojega poročila ne morem drugače skleniti, kakor s pozivom do našega učiteljstva, trdno se okleniti našega društva v to svrhu, da pokažemo javnosti, da poznamo svoje stanovske dolžnosti in da se zavedamo tudi svojih pravic. Združeni s č. duhovščino hočemo vzgajati nam izročeno dedico v prid ljudi, a odločno se hočemo upreti oni stranki, ki že nekaj časa ruje in podkopuje veljavo nekaterih zaslužnih domoljubov in se v zadnjem času tudi v zavedno učiteljstvo zaletuje. Priznati moram, da naše društvo v tej zadevi ni ničesar ukrenilo, ker je jedinstvi tako potreba, a zapomniti si hočemo protestujoč proti temu činu, kaj in kako napominana stranka o nas učiteljih misli.

(Dalje prih.)

Iz pedagogičnega društva v Krškem. IV. Pedagogični letnik je izšel s sledečo vsebino: 1. Jezikovni pouk v ljudski šoli. 2. Navod za risanje v ljudski šoli. 3. O šolski delarni. 4. Iz risarske izložbe v Norimberku. 5. Vpliv narave in hrane na zdravje človeško. 6. Pogled na slovensko pedagogično polje. 7. Društveno poročilo.

Letnina znaša 1 gld., cena letniku za neude 1 gld. 60 kr.

Letnino za III. leto so plačali: Dr. E. Volčič, sod. pristav v Žužemberku; P. Borštnik, učitelj v Hinjah. — Za IV. leto gospodičine učiteljice: Brvar Karolina, Dolinar (Sittig) Elv., Košenina Ludevika, Kotnik Avgusta, Pirnat Mila; nadučitelja Abram Lav. in Rupnik Ivan ter učitelji Dimnik Jak., Kecej Alojzij, Kenda M., potem Rohrmann Jos., not. kand. v Kostanjevici in Vrhovnik Ivan, župnik v Št. Gotardu.

V društveni zalogi se dobé še sledeče knjige:

II. in III. pedagogični letnik po 1 gld. 50 kr. — Občno vzgojeslovje za 80 kr. — Občno ukoslovje za 80 kr. — Izkustveno dušeslovje za 80 kr. — Pouk o črtežih za 30 kr.

Vodstveni odbor „Pedagogičnega društva“ se je za tekoče leto tako le ustanovil: predsednik Fr. Gabršek, podpredsednik in tajnik Jos. Bezljaj, blagajnik Mar. Michel.

Iz radovljiskega okraja. Učiteljsko društvo radovljiskega okraja priredi 2. svečana t. l. II. svoj koncert v Lescah z jako zanimivim sporedom. Ker se ta koncert prireja v tako blag namen, kakor prvi, nadejamo se prav obilne udeležbe. Odbor.

Vestnik.

Imenovanje. Presvetli cesar je imenoval dvornega svetnika Antona grofa P a c e, zeta g. deželnega predsednika barona Winklerja deželnim predsednikom v Bukovini. Ministerijski svetnik dr. Eduard Rittner je imenovan sekcijem učelnikom, sekcijski svetnik dr. Alfonza Heinefetter ministerijskim svetnikom; ministerijski svetnik dr. Beno vit. pl. David je dobil naslov in značaj sekcijskega načelnika, sekcijski svetnik dr. Karl Lind pa naslov in značaj ministerijskega svetnika.

Odlikovanje. Presvetli cesar je podelil povodom umirovljenja sekcijem učelniku v naučnem ministerstvu Alojziju vit. pl. Hermannu komturni križ Frančišek-Jožefovega reda z zvezdo.

Osobne vesti. C. kr. profesor na mariborskem učiteljski g. Luka Lavtar je uvrščen v osmi dostojanstveni razred. — G. Konrad Maly je stalno dobil tretjo učno službo na štiričrtni deški ljudski šoli v Trziči. — Gdč. Olga Leškovic je prišla kot začasna učiteljica iz Št. Petra v Planino (logaški okraj).

Dar. G. dr. Fr. vitez Močnik, c. kr. deželni šolski nadzornik v pok. v Gradci, je kakor vsako leto, tudi letos poslal v podporo „Narodni šoli“ 15 gld. in „Vrtcu“ 10 gld. Slava mu!

Solstvo. Na ljudski šoli v Št. Juriji ob južni železnici izvrši se razdelitev šole za dečke in dekleta in na ljudskih šolah v L o č a h in pri Sv. Lovrenci v slov. Goricah se priredi poučevanje v kmetijskih delih.

Naznanilo. Tovaršem, koji so obiskovali tečaj za deška ročna dela na Dunaji, naznanjam, da je g. Kristof Bruhns, učitelj mizarstva in oče g. vodje Alojzija Bruhnsa 26. vinotoka 1890 umrl. Blag bodi spomin dobremu starčku. R. i. p.! Ksaverij.

Iz vdovskega društva. Na mnogo vprašanj odgovarjamo: Vdovsko učiteljsko društvo se je sicer začelo l. 1860., a prvo vplačevanje je bilo še le l. 1861., tedaj bode 30. leto vplačevanja še le, ko bode vplačana letnina za l. 1891. Pri tej priliki opominjamo ude na prvi obrok vplačevanja, ki poteče že konec tega meseca. Kdor hoče pravice imeti, naj tudi dolžnosti do društva spoľuje. Sicer pa nova (nasvetovana) pravila niso še potrjena, romala so na Dunaj, od tod je pa dolga pot do Ljubljane. Odborova seja je bila 29. gradna 1890. l.; sprejeta sta bila dva uba, izmed teh je le jeden plačal, kakor je obljubil, in kakor je bilo pogojeno, jeden prosilec se je odklonil. Odbor.

katera sta zastopala naše društvo pri omenjenem slavnostnem večeru.

Najtežje mi je pač poročati o izgubi nekaterih vrlih družstvenikov, v prvi vrsti o prerani smrti Frančiška Govekarja, nadučitelja v Šiški, podpredsednika našemu društvu itd., katerega plodonosno delovanje je itak popisalo spretno pero v našem glasilu. Društvo mu je položilo na krsto venec s trakom in odbor se je udeležil in corpore njegovega pogreba. Dalje je izgubilo društvo gospo Ernestino Pribil-Kernovo, učiteljico na mestni dekliški šoli v Ljubljani, katera se je odlikovala s svojim ljubeznjivim uprav kolegijskim ravnanjem in pa L. Arkota, učitelja v Sodražici. Blag jim spomin!

Temu poročilu pridam še nekaj statističnih podatkov. Društvo je štel v preteklem letu 1 častnega člana, 65 pravih, 2 podporna člana. Vse društveno delovanje sklepalo se je v 7 sejah ali pa sta manj važne stvari reševala društveni predsednik in tajnik.

Svojega poročila ne morem drugače skleniti, kakor s pozivom do našega učiteljstva, trdno se okleniti našega društva v to svrhu, da pokažemo javnosti, da poznamo svoje stanovske dolžnosti in da se zavedamo tudi svojih pravic. Združeni s č. duhovščino hočemo vzgajati nam izročeno dedico v prid ljudi, a odločno se hočemo upreti oni stranki, ki že nekaj časa ruje in podkopuje veljavo nekaterih zaslužnih domoljubov in se v zadnjem času tudi v zavedno učiteljstvo zaletuje. Priznati moram, da naše društvo v tej zadevi ni ničesar ukrenilo, ker je jedinstvi tako potreba, a zapomniti si hočemo protestujoč proti temu činu, kaj in kako napominana stranka o nas učiteljih misli.

(Dalje prih.)

Iz pedagogičnega društva v Krškem. IV. Pedagogični letnik je izšel s sledečo vsebino: 1. Jezikovni pouk v ljudski šoli. 2. Navod za risanje v ljudski šoli. 3. O šolski delarni. 4. Iz risarske izložbe v Norimberku. 5. Vpliv narave in hrane na zdravje človeško. 6. Pogled na slovensko pedagogično polje. 7. Društveno poročilo.

Letnina znaša 1 gld., cena letniku za neude 1 gld. 60 kr.

Letnino za III. leto so plačali: Dr. E. Volčič, sod. pristav v Žužemberku; P. Borštnik, učitelj v Hinjah. — Za IV. leto gospodičine učiteljice: Brvar Karolina, Dolinar (Sittig) Elv., Košenina Ludevika, Kotnik Avgusta, Pirnat Mila; nadučitelja Abram Lav. in Rupnik Ivan ter učitelji Dimnik Jak., Kecej Alojzij, Kenda M., potem Rohrmann Jos., not. kand. v Kostanjevici in Vrhovnik Ivan, župnik v Št. Gotardu.

V društveni zalogi se dobé še sledeče knjige:

II. in III. pedagogični letnik po 1 gld. 50 kr. — Občno vzgojeslovje za 80 kr. — Občno ukoslovje za 80 kr. — Izkustveno dušeslovje za 80 kr. — Pouk o črtežih za 30 kr.

Vodstveni odbor „Pedagogičnega društva“ se je za tekoče leto tako le ustanovil: predsednik Fr. Gabršek, podpredsednik in tajnik Jos. Bezljaj, blagajnik Mar. Michel.

Iz radovljiskega okraja. Učiteljsko društvo radovljiskega okraja priredi 2. svečana t. l. II. svoj koncert v Lescah z jako zanimivim sporedom. Ker se ta koncert prireja v tako blag namen, kakor prvi, nadejamo se prav obilne udeležbe. Odbor.

Vestnik.

Imenovanje. Presvetli cesar je imenoval dvornega svetnika Antona grofa P a c e, zeta g. deželnega predsednika barona Winklerja deželnim predsednikom v Bukovini. Ministerijski svetnik dr. Eduard Rittner je imenovan sekcijem učelnikom, sekcijski svetnik dr. Alfonza Heinefetter ministerijskim svetnikom; ministerijski svetnik dr. Beno vit. pl. David je dobil naslov in značaj sekcijskega načelnika, sekcijski svetnik dr. Karl Lind pa naslov in značaj ministerijskega svetnika.

Odlikovanje. Presvetli cesar je podelil povodom umirovljenja sekcijem učelniku v naučnem ministerstvu Alojziju vit. pl. Hermannu komturni križ Frančišek-Jožefovega reda z zvezdo.

Osobne vesti. C. kr. profesor na mariborskem učiteljski g. Luka Lavtar je uvrščen v osmi dostojanstveni razred. — G. Konrad Maly je stalno dobil tretjo učno službo na štiričrtni deški ljudski šoli v Trziči. — Gdč. Olga Leškovic je prišla kot začasna učiteljica iz Št. Petra v Planino (logaški okraj).

Dar. G. dr. Fr. vitez Močnik, c. kr. deželni šolski nadzornik v pok. v Gradci, je kakor vsako leto, tudi letos poslal v podporo „Narodni šoli“ 15 gld. in „Vrtcu“ 10 gld. Slava mu!

Solstvo. Na ljudski šoli v Št. Juriji ob južni železnici izvrši se razdelitev šole za dečke in dekleta in na ljudskih šolah v L o č a h in pri Sv. Lovrenci v slov. Goricah se priredi poučevanje v kmetijskih delih.

Naznanilo. Tovaršem, koji so obiskovali tečaj za deška ročna dela na Dunaji, naznanjam, da je g. Kristof Bruhns, učitelj mizarstva in oče g. vodje Alojzija Bruhnsa 26. vinotoka 1890 umrl. Blag bodi spomin dobremu starčku. R. i. p.! Ksaverij.

Iz vdovskega društva. Na mnogo vprašanj odgovarjamo: Vdovsko učiteljsko društvo se je sicer začelo l. 1860., a prvo vplačevanje je bilo še le l. 1861., tedaj bode 30. leto vplačevanja še le, ko bode vplačana letnina za l. 1891. Pri tej priliki opominjamo ude na prvi obrok vplačevanja, ki poteče že konec tega meseca. Kdor hoče pravice imeti, naj tudi dolžnosti do društva spoľuje. Sicer pa nova (nasvetovana) pravila niso še potrjena, romala so na Dunaj, od tod je pa dolga pot do Ljubljane. Odborova seja je bila 29. gradna 1890. l.; sprejeta sta bila dva uba, izmed teh je le jeden plačal, kakor je obljubil, in kakor je bilo pogojeno, jeden prosilec se je odklonil. Odbor.

Enketo za dobavo slovenskih šolskih knjig je dne 7. t. m. sklical visoki deželni odbor. Te enkete so se pod predsedstvom g. deželnega odbornika dr. J. Vošnjaka udeležili gg. deželni šolski nadzornik J. Šuman, ravnatelj A. Senekovič, Fr. Wiesenthaler in J. Šubič, profesorji Fr. Levec, Fr. Orožen in S. Rutar, vadniški učitelj I. Tomšič, nadučitelj A. Žumer in učitelj I. Belè in A. Funtek. Enkete so se na ogled postavile in razdelile češke učne knjige, ki jih je nam poslal g. učitelj A. Jiráek v Vinogradih pri Pragi. Glede ljudsko-šolskih knjig se je nastopno doseglo: g. nadzornik Fr. Levec spiše do konca tega leta „slovensko berilo“ za 7. in 8. razred, g. Tomšič preloži „peto računico“, gg. Razinger in Žumer sta sestavila „prvo berilo“ za jedno- do trirazredne ljudske šole, ki se že tiska. „Prva nemška slovnica“ Razinger-Praprotnik-Žumrova je v potrjenje predložena; ko bode potrjena, sestavi se „druga nemška slovnica“ (za 4. razred). G. ravnatelj Senekovič priredi do konca leta „prirodoslovja I. del“, g. prof. Orožen „zemljepisja“ I. in II. del; g. profesor Vrhovec se naprosi, da spiše „zgodovino“ po Gindely-Vavra. Glede „prirodopisne“ knjige se bode pregledal Lapajnetov rokopis, ki ga je ponudil. Poslovenjenje zemljepisnega „atlanta“ preskrbi g. prof. Rutar.

„Glasbena Matica v Ljubljani“. Zaznamek vseh muzikalij, katere je izdala „Glasbena Matica“ v Ljubljani od početka svojega obstanka, to je od leta 1873. do vstetega leta 1890. **A. Moški zbori.** *I. zvezek.* Partitura in glasovi. 1. Nedved Anton. „Mili kraj“ Domovina mili kraj! Moški zbor. 2. Dr. Ipavc Gustav. „Danici“. Al' na tujem tudi zvezda me poznaš? Bariton-solo in zbor. 3. Foerster Anton. „V tihi noči“. Pesem pojdi miloglasna. Čveterospev. 4. Gerbič Fran. „Mojemu rodu“. Dóne okrog veseli glasi. Moški zbor. Cena 50 kr. *II. zvezek.* Partitura. 1. Foerster Anton. „Slava Slovincem“. Naj viharja moč razajsa. Moški zbor. 2. Nedved Anton. „Moja rožica“. Lepše rožice rodila. Čveterospev. 3. Stoeckl Anton. „Opomin k petju“. Bratje zapojmo veselo. Moški zbor. 4. Foerster Anton. „Svet“. Če hočeš na sveti veselo živeti. Moški zbor. Cena 50 kr. *III. zvezek* a. Partitura. Stoeckl Anton. „V spomin Antona Janežiču o slovesnem razkritju spomenika v Lešah“. Na plošči iz mramorja zlatoblestečej. Kantata za moški zbor. Cena 15 kr. *III. zvezek* b. Partitura. P. Angelik Hribar. „Oče pojdite domu“. Moški zbor in bariton-solo. Cena 15 kr. *IV. zvezek.* Partitura. 1. Skraup J. „Kje dom je moj“. 2. Fabian Josip. „Prošnja“. Da te ljubim, ti je znano. Moški zbor. Čveterospev. 3. Vašak M. „Moj dom“. O ti moj dom, ti zemlja mila. Moški zbor. 4. Mašek Kamilo. „Pri zibelci“. Dete zatisni premile oči. Čveterospev. 5. Foerster Anton. „Milica“. Tak je sladka, tak je mila. Čveterospev. 6. Haertl A. „Večerna“. Pozdravljam te o j deklica. Čveterospev. 7. Nedved Anton. „Pozdrav“. Pozdravljam te gorenjska stran. Moški zbor in bariton solo. 8. Dr. Ipavc B. „Vojaska“. Kaj bliska se v jasnem. Moški zbor. 9. Dr. Ipavc B. „Brezi jadra“. Brezi jadra, brez krmila. Moški zbor. 10. Fleišman J. „Pod oknom“. Luna sije, kladvo bije. Čveterospev. 11. Dr. Ipavc B. „Domovini“. Bodi zdrava domovina. Dvospev, bariton solo in moški zbor. Cena 70 kr. (Dalje prih.)

Zahvala. Prav pristrčno se zahvaljujem vsem blagim prijateljem, znancem in vrlim sotrudnikom, ki ste se me pri mojem vstopu v pokoj spominjali, mi čestitali in srečo voščili. Bog ohrani tudi vse Vas vsigdar zdrave in vesele ter vstrajne in srečne pri Vašem prevažnem poklicu! Sprejmite moj pristrčni: „z B o g o m!“
Andrej Praprotnik.

Zahvala. Ker se u. nogim čestiteljem povodom imenovanja za nadržitelja še nisem mogel pismeno odzvati, naj sprejmejo tem potem moje pristrčno zahvalo.
Andrej Žumer.

Zahvala. Slavna „Narodna šola“ v Ljubljani je preskrbela za malo vsotico novcev našo ubogo šolsko mladež zopet za jedno leto s potrebno šolsko robo, za kar se blagodejnemu zavodu v imeni ubogih šolskih otrok najsrčneje zahvalujeta šolsko voditeljstvo in krajni šolski svet.
Suhorje dne 30. gradna 1890.
Frančišek Gross, učitelj.

Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Št. 1347.

okr. š. sv. Na štirirazredni ljudski šoli v Vipavi je stalno ali začasno podeliti četrto učno mesto v IV. plačilnem razredu z naravnim stanovanjem.

Prosilci za to službo naj svoje pravilno obložene prošnje predpisanim potem semkaj vlagajo do 26. prosinca 1891. l.

C. kr. okrajni šolski svet v Postojni
dne 1. prosinca 1891.

Št. 1782.

okr. š. sv. Na jednorazrednici v Voklem je stalno, eventualno začasno popolniti učiteljsko mesto z dohodki IV. plačilnega razreda.

Obrok za prošnje do 15. svečana 1891.

C. kr. okrajni šolski svet v Kranji.
dne 5. prosinca 1891.

Listnica uredništva.

G. I. v I. Lepa hvala, kakor vidite, dobro došlo. Prosimo, da ne pozabite na obljubljeni raz-

pravo. — G. G. na St. Ker je izšla o tej stvari brošura iz strokovnaške roke, ne kaže o tem zdaj še v „Učiteljskem Tovarišu“ pisati. Prosimo za kaj drugega. Lepa hvala za čestitko.

„Učiteljski Tovariš“ izhaja na celi poli velike osmerke 1. in 16. dan vsakega meseca; ako je pa na ta dan nedelja ali praznik, izide dan poprej ali pa dan pozneje. — List stoji za vse leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr. Udje „Slovenskega učiteljskega društva“ prejemajo list za 2 gld. na leto, za 1 gld. na pol leta.

Spisi naj se blagoizvolijo pošiljati uredništvu v Ljubljano, Florijanske ulice št. 1; naročnino pa prejema g. Fr. Kokalj v Ljubljani na Bregu št. 16.

Vse pošiljatve naj se pošiljajo franko.